

Gemeenteraad

Vergadering van 2 december 2025
Beleid en Uitvoering - Team Ruimtelijke
ontwikkeling en projecten

2025_RAAD_00050 Visie Wonen, welzijn en zorg

Auteur

Iris Nauta

Overlegd met

Team Ruimtelijke ontwikkeling en projecten, Team Samenleving

Portefeuillehouder

Melvin Smit

Andere betrokken portefeuillehouders

Trijn Jongman

Samenvatting

De visie *Wonen, Welzijn en Zorg Steenwijkerland 2025–2030* is opgesteld in nauwe samenwerking met woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen en inwonersgroepen. Beschreven wordt hoe we samen willen werken aan een samenleving waarin iedereen prettig kan wonen en leven, ook met een zorg- of ondersteuningsvraag. De visie richt zich op vijf doelgroepen:

- Ouderen (65+), met nadruk op de groeiende groep 'oudere ouderen'
- Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische kwetsbaarheid
- Mantelzorgers en -ontvangers
- Urgente woningzoekenden met een zorgvraag (zoals uitstromers uit instellingen)
- (Dreigend) dakloze mensen

De visie bereidt Steenwijkerland voor op de verplichtingen uit de voorgenomen Wet versterking regie op de volkshuisvesting, waarin een woonzorgvisie verplicht wordt.

Beschrijving

Inleiding

De samenleving verandert snel en we staan voor complexe opgaven. De zorgvraag groeit, het aantal ouderen neemt toe, en steeds meer mensen met een ondersteuningsbehoefte wonen zelfstandig. Tegelijkertijd is de woningmarkt krap en staan zorg en welzijn onder druk door beperkte capaciteit aan personeel. De gemeente heeft minder financiële middelen tot haar beschikking dan in het verleden, en de opgaven voor corporaties (op het gebied van nieuwbouw en verduurzaming) zijn in de afgelopen jaren fors toegenomen. Steenwijkerland wil hierop anticiperen met een integrale visie die wonen, zorg en welzijn verbindt.

De visie Wonen, Welzijn en Zorg is gebaseerd op drie centrale thema's:

- **Vitale samenleving:** het versterken van zorgzame buurten waar mensen elkaar ontmoeten, ondersteunen en omzien naar elkaar.
- **Passend wonen:** het realiseren en aanpassen van woningen voor ouderen, mensen met een beperking en andere aandachtsgroepen, met aandacht voor zowel nieuwbouw als de bestaande woningvoorraad.
- **Toekomstbestendige zorg:** het organiseren van toegankelijke, passende zorg en ondersteuning dichtbij huis, afgestemd op de woonomgeving.

Het aantal huishoudens van 65 jaar en ouder in de gemeente Steenwijkerland groeit van 6.840 in 2023 naar 8.770 in 2040. Vooral de groep 'oudere ouderen' groeit sterk. Daardoor neemt de vraag naar zorg toe, en ook de vraag naar specifieke woonvormen voor ouderen. Het aantal jongere inwoners groeit niet in hetzelfde tempo mee. We zien dan ook dat tot 2040 vooral voor de doelgroep ouderen een groot aantal woningen dient te worden toegevoegd: 685 nultredenwoningen, 360 geclusterde woningen en 170 zorggeschikte woningen.

Ondanks de aanzienlijke nieuwbouwambitie van de gemeente Steenwijkerland geldt dat verreweg de meeste woningen die er in 2040 zullen zijn in de gemeente, er nu al staan. En de meeste mensen die in 2040 in de gemeente zullen wonen, zullen dat dan ook doen in een woning die er nu al staat. Bij het passender maken van de voorraad is het dan ook belangrijk om niet alleen naar de nieuwbouw te kijken, maar zeker ook naar de aanpassingsmogelijkheden in de bestaande voorraad.

Om mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag een fijn thuis te bieden, is samenwerking tussen de gemeente, zorg- en welzijnsaanbieders, corporaties en marktpartijen nodig: zij moeten er samen voor zorgen dat de woonomgeving en de sociale- en zorginfrastructuur zodanig zijn ingericht dat mensen met een zorgvraag prettig kunnen wonen en leven. Om langer zelfstandig te kunnen wonen is het ook van belang dat we werken aan 'zorgzame buurten'. Waar mensen voor elkaar klaar staan. En waar inwoners voldoende mogelijkheden hebben om andere inwoners te ontmoeten en om te zien naar elkaar in de directe omgeving van hun woning.

Gewenst resultaat

In 2040 zijn er voldoende nultreden, geclusterde en zorggeschikte woningen voor ouderen met een zorgvraag gerealiseerd en voldoende passende woningen voor bijzondere en/of kwetsbare doelgroepen met een zorgvraag. Inwoners met een zorgvraag wonen in een prettige omgeving waar mensen voor elkaar klaar staan, in een passende woning, met beschikbare zorg wanneer deze nodig is.

Argumenten

1.1 De visie sluit aan op landelijke programma's

Zoals Een thuis voor iedereen en Wonen en zorg voor ouderen.

1.2 De visie bereidt Steenwijkerland voor op de verplichtingen uit de Wet versterking regie op de volkshuisvesting

Gemeenten moeten binnen twee jaar na inwerkingtreding van deze wet een volkshuisvestingsprogramma opstellen waar o.a. een woonzorgvisie aan ten grondslag ligt.

1.3 De visie is gebaseerd op actuele demografische en maatschappelijke ontwikkelingen

Adviesbureau Companen heeft voorafgaand onderzoek gedaan en dit in een analyse verwerkt. Deze analyse is de onderlegger van de visie.

1.4 De visie is opgesteld in samenwerking met ketenpartners en sluit aan bij lokale behoeften

In de bestuurlijke stuurgroep en de projectgroep waren alle disciplines (wonen, zorg en welzijn) vertegenwoordigd. De stuurgroep heeft akkoord gegeven op de visie. Bij werksessies zijn ook inwonersgroepen en vastgoedrelaties betrokken geweest.

1.5 De visie biedt een kader voor integrale beleidsontwikkeling en gebiedsgerichte uitvoering
Na het vaststellen van deze visie kan gestart worden met het uitvoeringsprogramma.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van een aantal factoren

De visie is richtinggevend en vraagt om nadere uitwerking in een uitvoeringsprogramma. De daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van beschikbare middelen, samenwerking met partners en externe ontwikkelingen zoals wetgeving en rijksbeleid. Daarnaast worden in de provincie Overijssel gesprekken gevoerd over het maken van afspraken over een 'fair share', een eerlijke verdeling van aandachtsgroepen of bijzondere doelgroepen over de regiogemeenten. Denk hierbij aan uitstromers uit de Maatschappelijke Opvang, de vrouwenopvang, Beschermd Wonen, etc. De verwachting is dat de aantallen benodigde woningen voor deze doelgroepen voor Steenwijkerland hoger uitvallen dan de in de visie genoemde aantallen. Dat geldt ook voor de invloed vanuit het wetsvoorstel Versterking regie op de volkshuisvesting. Zodra dit bekend is zullen we uw raad over de aantallen op de hoogte stellen.

Duurzaamheid en social return

n.v.t.

Financiële toelichting

De vaststelling van de visie brengt geen directe financiële verplichtingen met zich mee. Eventuele kosten voor uitvoering worden, waar mogelijk, opgenomen in het uitvoeringsprogramma en bijbehorende begrotingsvoorstellen. Cofinanciering met ketenpartners wordt actief verkend.

Communicatie en participatie

De visie is tot stand gekomen in samenwerking met corporaties, zorg- en welzijnspartijen, en inwonersgroepen. De Adviesraad Sociaal Domein heeft een advies gegeven op de visie. Na vaststelling wordt de visie breed gedeeld via gemeentelijke kanalen en besproken in lokale netwerken. Participatie blijft een doorlopend onderdeel van de uitvoering.

Uitvoering en planning

Na vaststelling van de visie worden de volgende stappen gezet:

- Integratie van de visie in het volkshuisvestingsprogramma
- Opstellen van een uitvoeringsagenda met concrete acties en tijdslijnen
- Jaarlijkse monitoring en evaluatie van voortgang en maatschappelijke effecten

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

De visie Wonen, Welzijn en Zorg Steenwijkerland 2025–2030 vast te stellen.